

DOI: <https://doi.org/10.31318/2786-8877.8.2025.355620>
УДК 78:008(477:510)”2024”:061.3(045)

УСОВА Г. А.

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського; доктор філософії з педагогічних наук, старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки (Одеса, Україна).

Usova, Ganna. South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, PhD in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of Vocal and Choral Training (Odesa, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9214-2038>
annushkausova@ukr.net

**РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
В РАМКАХ КУЛЬТУРНОГО ФОРУМУ «КИТАЙ-
УКРАЇНА: ЛЮБОВ ДО МИСТЕЦТВА (2024)»
ХУНАНЬСЬКОГО ГУМАНІТАРНОГО НАУКОВО-
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**REPRESENTATION OF UKRAINIAN CULTURE WITHIN
THE FRAMEWORK OF THE CULTURAL FORUM “CHINA-
UKRAINE: LOVE OF ART (2024)” OF HUNAN UNIVERSITY
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY FOR THE HUMANITIES**

Культурний обмін — це головна
рушійна сила прогресу людства.

Цзи Сяньлінь (2005 р.)

Народи України та Китаю поєднують давні традиційні дружні зв'язки. Співпраця в галузі культури і мистецтва є одним із пріоритетних напрямів двосторонніх відносин.

Відповідно до вимог національної стратегії, китайські заклади вищої освіти активно співпрацюють з університетами й науковими установами інших країн через двосторонні угоди, програми обміну студентами й викладачами.

Завдяки цьому інтернаціоналізація освітнього процесу й міжнародна академічна мобільність реалізуються в таких формах: залучення іноземних викладачів та експертів для проведення курсів, лекцій, майстер-класів, творчих заходів, що сприяє міжнародному обміну знаннями й прогресивним досвідом; стажування і навчання китайських студентів за кордоном, тобто інтеграція їх у міжнародне освітнє середовище; організація міжнародних наукових конференцій з актуальних питань вокальної освіти; залучення студентів до спільних досліджень із міжнародними партнерами тощо.

Варто також зазначити зростання популярності відкритих китайських культурно-освітніх програм, до яких долучаються онлайн студенти з усього світу, що також сприяє інтернаціоналізації освітнього процесу й розвитку міжнародної академічної мобільності.

З першого по третє жовтня 2024 року з нагоди 75-річчя від дня утворення Китайської Народної Республіки — головного державного свята країни, було проведено презентацію української культури на базі Хунаньського гуманітарного науково-технічного університету (м. Лоуді, Китай. 湖南人文科技学院, 娄底市, 中国). Запрошені українські фахівці запропонували реалізувати її у форматі культурного форуму під назвою: «Китай — Україна: любов до мистецтва 2024» (中乌 : 艺术之爱 2024), що став унікальним спільним спільним проектом Хунаньського гуманітарного науково-технічного університету та Китайсько-українського науково-дослідного інституту «Наук про життя» (м. Чжуцзі, Китай, 中乌生命科学研究院, 诸暨市, 中国) з метою зміцнення взаєморозуміння між двома державами через обмін культурними надбаннями і практичним досвідом.

На тлі глобалізаційних процесів та стрімких змін у світі такі ініціативи особливо важливо розглядати як платформу для діалогу і взаєморозуміння. Форум охопив широкий спектр мистецьких, культурних та освітніх заходів. До програми увійшли: цикл тематичних концертів із виконанням українських і традиційних китайських творів; лекції і майстер-класи з вокального мистецтва, присвячені осмисленню національного та європейського досвіду й демонстрації музичних інструментів; виставка кераміки; чайна церемонія.

Особливою подією форуму стали кулінарні змагання серед іноземних та китайських викладачів і студентів. До участі було запрошено викладачів кулінарних дисциплін, які тривалий час працюють на факультеті харчової промисловості Китайсько-українського науково-дослідного інституту «Наук про життя» і в Хунаньському гуманітарному науково-технічному університеті. Відбулося міжнародне кулінарне змагання, що презентувало й поєднало дві різні гастрономічні культури — України та Китаю. Ідея створення цього блоку виникла з прагнення поглибити взаєморозуміння та діалог між студентами й іноземними викладачами крізь призму кулінарного мистецтва. Учасники форуму мали змогу ознайомитися з популярними стравами обох країн і безпосередньо долучитися до процесу їх приготування. Майстри кулінарного мистецтва Китаю та України ділилися рецептами, що ґрунтуються на традиційних технологіях, розкривали секрети смаку, аромату й текстури. Обговорення стосувалися не лише національних страв, а й інгредієнтів, кулінарних технік та особливостей сервірування. Зокрема, було з'ясовано, що технологія приготування вареників і піріжків в обох країнах має спільні риси, проте суттєво різняться за складом начинок. Учасники мали нагоду скуштувати нетипові для українців вареники з креветками, кукурудзою, зеленню і яйцем, а для китайців — вареники з картоплею і квашеною капустою. Відмінності простежувалися й у використанні соусів та приправ: українська традиція передбачає додавання смаженої цибулі зі шкварками, сметани або вершкового масла, тоді як у Китаї більш поширені

гострі приправи, оцет і соєвий соус. Цікавим виявився той факт, що багато китайців ніколи не куштували вершкового масла або його смак був для них незвичним.

Форум став також майданчиком для дискусій та круглих столів, на яких фахівці в галузі мистецтва обговорювали нові тенденції у вокальній педагогіці й перспективи міжнародної співпраці. Для проведення майстер-класів і лекцій із вокального мистецтва було запрошено відомих виконавців академічного й народного співу, а також китайських та іноземних викладачів провідних університетів, які працюють або здобули освіту за кордоном. Запрошений іноземний експерт Ганна Усова прочитала лекцію-презентацію з української вокальної музики, представивши китайській аудиторії стислий огляд народної, оперної та пісенної творчості. Вона також провела зі студентами майстер-класи з вивчення українських вокальних творів мовою оригіналу — арії Одарки «Ой, казала мені мати» з опери «Запорожець за Дунаєм» Семена Гулака-Артемовського та української народної пісні «Якби мені не тиночки». Ганна Усова поділилася також своїм виконавським досвідом роботи над китайською художньою піснею «Міст» («桥») композитора Лу Цзайї (陆在易) на слова Ю Чжи (于之), окресливши особливості інтерпретації та стилістики цього твору.

Лекції та майстер-класи на тему «Вокальне мистецтво як інструмент культурної дипломатії» провели: Лю Сяоїн (刘小英) — професор вокальної музики, декан музичного факультету Хунаньського інституту мистецтв (湖南艺术学院声乐教授、音乐学院院长); Ван Лі (王丽) — професор, завідувач кафедри академічного вокалу Хунаньської консерваторії (湖南音乐学院声乐系主任); Чжоу Лін (周玲) — професор кафедри естрадного співу Хунаньського інституту мистецтв (湖南艺术学院流行唱法系教授); Лі Сінь (李欣) — доцент кафедри вокалу Хунаньської консерваторії, керівник молодіжної оперної програми (湖南音乐学院声乐表演系副教授·青少年歌剧项目负责人). Такі інтерактивні форми роботи стали важливим складником культурного форуму, поєднавши практичний і теоретичний досвід і створивши умови для діалогу українських та китайських фахівців.

Цикл концертних програм було представлено зразками української та китайської культурної спадщини: творами сучасних композиторів, народнопісенною й танцювальною творчістю, що отримало схвальні відгуки публіки. Кожну вокальну композицію супроводжував переклад, це сприяло глибшому розумінню її змісту.

Шедеври української вокальної музики — пісня «Чорнобривці» (слова Миколи Сингаївського, музика Володимира Верменича) та українська народна пісня «Чорнії брови, карії очі» — прозвучали особливо проникливо й зворушливо. Викладач Хунаньського гуманітарного науково-технічного університету Ван Чень (王晨) не лише глибоко відчув художньо-образну концепцію цих творів, а й запропонував власну інтерпретацію, позначену індивідуальним стилем і виразністю.

У виконанні чоловічої капели «Октава» («八音») цього ж університету під керівництвом Ганни Усової мовою оригіналу прозвучали китайські твори, а також *a cappella* неповторний «Щедрик» Миколи Леонтовича й українська народна пісня «Казав мені батько». Це дало змогу продемонструвати широкі можливості інтеграції української музичної традиції у китайське хорове виконавство.

Окрему увагу в межах форуму було приділено презентації українсько-китайського оперного та сучасного вокального репертуару у виступі Ганни Усової. Прозвучали арія Дівчини з опери «Взяття хитрістю гори Вейхушань» («智取威虎山») композитора Май Чжена (马正), романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм» Семена Гулака-Артемовського, а також мистецькі пісні «Я люблю тебе, Китай» («我爱你, 中国», слова Чжун І / 钟宜, музика Чжен Цюфен / 郑), «Я і моя Батьківщина» («我和我的祖国», слова Чжан Лі, 张黎, музика Цін Юнчен / 秦咏诚) та інші твори.

Виконання відомих китайських та українських творів мовами оригіналу підкреслило відкритість культур до міжнародного діалогу і сприяло інтеграції у світовий мистецький простір. Це не лише зміцнює зв'язки між Україною та Китаєм, а й дає змогу відкрити нові горизонти для роз-

витку культурної співпраці, формуючи взаєморозуміння й повагу між народами.

Яскравим елементом програми став український національний танець «Гопак» у виконанні студентів факультету хореографії Хунаньського гуманітарного науково-технічного університету під керівництвом Олени Кузьміної.

Керівництво Китайсько-українського науково-дослідного інституту «Наук про життя» і Хунаньського гуманітарного науково-технічного університету активно співпрацювало в організації заходу, надало допомогу в пошуку й придбанні українських костюмів, що додало виступам автентичного колориту. Танцювальний номер в енергійному русі поєднав національні мотиви та високу професійну майстерність, викликавши значний резонанс серед глядачів. Виконання українського шедевру, яке здійснили китайські студенти, набуло особливого значення в поширенні діалогу між іноземними викладачами та студентською молоддю Китаю. Такі виступи безумовно зміцнюють міжнародні зв'язки та виконують функцію культурної дипломатії, формуючи позитивний імідж України на міжнародній арені.

Отже, основним завданням культурного форуму «Китай — Україна: любов до мистецтва 2024» була не лише демонстрація багатства української та китайської культур, а й пошук точок дотику, що об'єднують народи обох держав. Унікальність освітнього й мистецького компонентів форуму полягала в можливості представників обох країн зануритися в нове для себе культурне середовище.

Неповторна атмосфера єдності й творчого обміну в межах концертних програм форуму підкреслила розмаїття музичних традицій. Викладачі й студенти представили не лише національний репертуар, а й результати плідної міжкультурної співпраці.

Зрештою, культурний форум «Китай — Україна: любов до мистецтва 2024» став не просто подією, а важливим кроком до формування сталого партнерства і дружби між двома народами — живою платформою для народження нових культурно-мистецьких ініціатив.